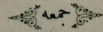

عدد : ۴۰ (برنجی سنه) ۲۶ : شعبان ۱۳۱۷

۱۶ : كانون اول ۱۳۱۵

۲۸ : كانون اول ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

ادبیات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافعہ و اکثبیہ لی فقراتدن
باحث مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غزقه نك مدیریت طاهر بکه مراجعت اولنور

ارتقا

(ارتقا) نك ۱ : تانبول و طشره
ایچون بر سنه لك ایونہ سی ۳۳
غروشددر . پوسته پولی مقبولدر .
صحائفی باجلمله ارباب ملاه آچیمقدیر عرانی قلم
موتان یازده بیلیر . مرکزی باب عالی
چاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در

شم ديلك جمعه کونلری نشر اولنور

طشره ایچون نسخه سی : ۲۵ پاره یه در

آرئيشور

تدقيقات ادبيه

۲

تزييف... فنا كه فنا كه... بولكه،
بولكه لك مدلولى ادبياتر ايچون بريشدر
بريشندر!.. تزييف، تحقير... اسان
ادبه ياقيشميان بولكه لرى لغتدن بيله
چيزمه ليدر. تصفيه اخلاقه خدمت ايدن
ادبياتده بولكه لرى بولغانميدر.
تقيد، تزييف ديك دكلدر. برار
حقننه نى طرفانه اراد مطالعاهه تقيد
درلر. آره به شخصيات كبرسه «تزييف»
باشلامش اولور. بوناقى ادبدر، بو-
غرضكارلقدرد، بوحسددر!..

اوقدر تزييه، اوقدر مزكى اخلاق
اولان ادبياتده نيچون مسخرهلق
اولسون؟.. نيچون برقم شبان تحقير،
تزييف ابدلسون؟..
«سهام قضا» لرى، هزليات سرو-
رى نى، بهايى هجو به لرى برطرفه براقلم،
«تحريب خرابات» مؤلفى بيله مخاطبى
تزييفدن، تحقيردن بردلو كندى
آلاماشدر.

..

«تزييف»... بولك قولاي دكله؟

تزييف بزم نهمزه لازم... بز تدقيقات
ادبيه مزه باقم:

ددر اوج معنويدين دائم ايلر
پيام ايصال قارتالار حباله
افقردن ياغار شلاله لره
كوزلكلر، تبسلر، سحرلر

ترجمه

معنوى براوچدن قارتال قوشلرى
خبر ككتورورلر. افقردن ده
چاغيلدالارله كوزلكلر، تبسلر، سحرلر
ياغار.

«بگوزوه ككبوزه دن كله عجبى قارتال؟»
..

بوندن برشى آكلامادق، باشقه سنه
كچلم، آلدى «ثروت فنون ادبياتى (!)»
باقلم نه ديور، بوشعرلرى جان قولاغيله
ديكله يكلر:

كوكبلى بركيجه دى اوچزون وملفت
بردن ديشدى: كل

فائق. غمله سنده برابر عبادت ايت
درحال اجابت ايتدم [۱] افقذر، دگر،
جبل

برصمت برضيا ايله برصمت روح ايله [۲]
وارمشدى بروجود مديد ومسلله

[۱] بك اعلا ايتديكلر.

[۲] ناصل ناصل...؟

اجرام رسكوت

سيلاهه لرصوت

آكلامبورم، الله عشقنه اولسون
بك آكلاتيكلر:

«آكلادم اما موفق اولادم آكلاتمغه
آكلامق مالده آكلاتمق قدرمشكليدر»

ديمكلر... آكلاتيكلر... بونلر

«ثروت فنون ادبيات» نى نك لك كزيده
محولاسندميدر؟

شيميدى براز دورلم، ديكله م،
آهنك دكيشدى، شعر ديركن نئره
كچك. آلدى حسين جاهد بك باقم نه
سوله دى:

«بوكولر وسون كوزلكره هراقيشمه
سمادت حياتك برمزده سنى بولورم [۱]...
بوسومده ماشقه لردن بنسكا دها منجبد، دها
منتدار، سن دها مستريح، دها مسعود
جبقارز [۲].»

برزمان بونلر قائلنك ديديكى كى
بنده بوغوله جفم، بونلر ناصل عبارلر!
ناصل كهلر...؟ نى معنايى يازمى بوقدرد
الزام ايتك!..

زوالى قلم... الورير... آرتق
دور! يالكلر تاسف ايتك كه بى تزييفه

[۱] نزده؟ كوزلريك ايجنده؟
[۲] نزده؟.. آله واپورندن اسكه به
اورادن دياكسينوسى؟.. يوقسه صباح مطبوعه-
سندن باب عالي جاده سنى...؟

فنا آليشدرديلر، يوقسه بوسطرلرصحافت
باك مطبوعاتده انتشار ايجزدى،
كورونمزدى...

محمد جلال

مقاله فنيه

شعر وادبيات برملتك اشتهاى مقاد
منده اولوب نه قدر لازم وشايان حرمت
ايسه فنون وصناعيه آلك غداى ديك
اولديندن اونستده الزم وسزاور تقد
رردر. بونقطه مهمه نظرى نى قىدى ايله
باقحقظن ايتكم كه برال وچدان موجود
اولسون. چونكه آيرى آيرى يوللردن
ينه برمقصده شتابان اولان ايكنى شعبه
فضيلى، اوتماز طبقه لرى بربرندن آيرى
جائز اوله مز. آلك ايجوندركه بوايكى
فرقه كرين هرزمينده، هراقيلمده دائما
توام اولوب عين صورتله تلطيفه مظهر
اوله كلكنده در. بونلر معنا وماده يكله
يكلرينك متمى اولدينى جهته برينك
نقصانيق ديكردى نه مزيت اصليه وقيمت
حقيقه سندن دوشيره چكى مستغنى عن-
البيايدر. بناء عليه برشاعر، براديب،
منتسبين فلك درجه اقبالى ايله حس مفخرتى
تزييد ايلر صانيرم، بونكله برابر افكار

بيورمش اوله كزنى يك نمون ايدرديكلر
بن كيمسهن اديورم، اقدم، تقدبرمه
كوروده ركلر قوتلى قادىلرله انجق
اكنجه اوله ييلماديلر (اختيار قورى
قز)

نعايسه، سؤللريكلر جواب بره چكم
هم بيوك برصميميله زبرا اقشام طعمانندن
صوكره سيفارميه ككب رخاوت ايدن
برصاحب دهانك صافقيه اولسناقم
ايستتم.

ضعيف (؟) اوح! خير، فقط
شيشمانده دكل. جهان پرست، مغلوبه
حسن، آواره مشرب (؟) فقط سز بونى
نصل تلق ادييورسكلر؟ ظلمه كوره
بونلك هيسنه عين آدمه برواردر،
هرشى وقته كورمدر، فرسته، ايجاياته.
بن اوپورتو نيستم. خصوصيه سؤ اخلاق
سرايتك قربانى يم: ننه كيم طبق سزك كى
شعردن محروميت بكاده عارض وله بيلار.

ذاتاً هرشى كوزلك، وحى اعجاب
وايمان ييله صصه دار زبنت اولمق احتياجيله
متجسسدر.

ديك كه، سز بويه سيقديورسكلر،
هرشى لاقيدى ايله تلق ادييورسكلر،
بربار اقدم شعر كز بوقدرد...! عجا
بى سيلارى. طن ادييورسكلر...

سزى بورادن كورديورم، بيوك
برقارنكلر اوله كرك. شوبله برقاشدن
قصه حق بركل، صوك دوكله سى ده
جوزوك بلك ناي، بوخا، ميه، بنى مشول
ادييورسكلر. يالكلر نصل صيقيله بيلد-
يكلزى آكلامبورم، بن بعض كره محزونم
مأبوسم، حدتلى بده فقط صيقيلمق...
اصلا!

سز بنم آردايغ آدم دكلسكلر (؟)
حيفا، بدخلق! (ايسته قوبجى قادن)
بونك ناصل شى اولدينى لطفاً ايضاح

ارتقا نك تفرقه سى {۲}

نشيد روح

عمرى: احمد راسم

اى ناصل! قوجه محترم...
تكررمى ديدك... پكى اوله اولسون.
بروسايلريك انتمسى ادبياتده،
زان دارقده صنعت ترسيمده سز،
بونده پكى ومهيج برحمت بوله جفنه
حقيقه امين ميسكلر...؟
شيميدى شهبازدركه هفتاق شئونات
اولمق اوزره بوالدقجه ايدرد...
بوالدقجه ايدرد، بوبايده سويلد-
يكم... سزك اوقدر مشغلتى صنعتكلر
حقننه شويديكلر تكرلر! سزنى ذات
عاليكزى برشاعر تلق ايدن برپورزووا
فرض ايدرك نى تنور ايتك چارلرى
آدييورسكلر. ذاتاً زورزسان باره

منوره احباب مستننا طوطلدینی حالده
- مؤثرک قیچی آثاریه متناسب اولدیغه
رغمًا - برهنور ، برمتفک فضايلت
وقدر قیعتی لایق اولدینی درجهده
تقدیر ایلان قاج کشی واردر صوردم؟
مشاهدات و تحارک تناسی مضبوطه سی
دیمک اولان آثار اسلافی و بلاد متمدنه نك
هر طرفده موقع تطبیق و اجرايه قویله
کلان ترقیات جليلة مدینه و صنایعینی
تفکرانه اساس اتخاذ ایدن برمتفک دین
ایله متناسب و ملکه قابل تطبیق اولان نظریات
حکیمه فییه سی مطالعه ایدن ذواتک عددی
قاجه بالغ اولور سؤال ایدرم ؟ مدید بر
سی و مشتق و مشکل برتحصیل تبعك
قوة مفکره یه افاضه ایلدیکی حقایق
مبتنه نك محسولانی آلتیشایان نه قدر آدم
واردر سؤالک زمانی دگی ؟ نقصان
اولسون یتکه کسوة اده بوروشن مصل
حبات فیه ایله سوسی جهلردن آزاده
فقط حق و حقیقه مستند اولان مقالات
علیه نك قارئی یتنده کی نسبت برنظر
بومدعای اثباته کافیدر . بونکه عموم مؤا
خذه اولتمز . چونکه هر برده و سکاران
ادب ، ارباب فنه عددجه تفوق ایلکم
استعداد طبیعیه سنده در . شو قدر که
بو استعدادی آزالنق و هرا یکی شعبهده

هوا ایشیلده مغه باشلیجه برولودر
قویار: سجل عمردن سکر ساعت ده طرح
ایدلکن صکره اجسام عضویه او بقودن
آیلور . هر خطوده عمرک قیعتی ثانیه
نردن بر جونی ا کیلیدیکی حالده کی
اوزون اوزون کی یک قصه آدیلرله
حرکتیه قیام ایدرک کویا که اوضایعاتی
تلافیه و ترقیه جیهلر یایعه باشلار .
صبح اولتجه کروان یته یولته دوام ایدر .
هم آهنگ حیانتز اولان حیوانات
دخی کی کیجه دن کی طیلوع ایله
اویانوب کورتیلرله جیولتیلرله جمعیت
بشریه یه ایقظه و فعالیت زمانک کلیدیکی
افهامه چالیشورلر . بعضیسی طورنه
حالده سهاواتی طولاشور . بعضیسی ده
استملاک بشردن مصون قان ملجلارنده ،
واسع اورمانلرده مخوف طاعلرده ، هر
قیله برصورته ، وحشیانه جولانلر یایعه
قویولور . طبیعتک بحوف مغاره لرنده
بر بوکوره ، بر اولومه ، بر کومورمه
عکس انداز اولمغه باشلار . بر طاقری
سورو سورو بر چوبانه مودوع اولدینی
حالده مرعزلرده ، چایرلرده دولاشوب
مهلیه نك مناسبات انسانیه یه کسب اهلیت
ایتمک ساعی بولنور . بدبشرک انحصارینه
دوشمش حیوانات اهلیه نك احتیاجی

تسویه اولتمه جفته رنغا بونلر ملجا
دوشمنیوب سیوب ، ایچمک و ورکولرخی
ویرمک صورتیه امرار وقت ایدرلر .
بشاء علیه آثار صنایع و معماریه آنحق
سرست یشایان کسه سز حیواننده کور-
یلور . ذوالعاشیدن برقوندوزک ساحلخله
نهی ، برقوش یوواسی بر آری قوایی ،
ملکه نخلک بر اوروجک آغی ، بریت
حریره مشابه قویونده ، اینکده بر پناه
وارمیدر ؟ (صنایع حیوانیه ایلروده
آیروجه ذکر اولته جقدر) بونکه برابر
حیوانات مذکورنه بوکونکی حجره-
لری ، سعادتمانه لری نه شکله ایسه
خلقتلرنده یته اولیه اولدیغنده شبهه
یوقدر . سوق الطبعیه ایله تقلید ، ببادن
قاله بر اوجاق کورده نك ، بر صنعت ایله
بوندن زیاده برشی یایله ماز . چونکه بر اثر
تجدد ، برنوع دیکر ، بر اختراع ، بر ایجاد
عقل و ذکایه متوقفدر که ایشته انسانلر
بوقطه دن حیوانلردن تفریق اولنورلر .
خلاصه بوتون مخلوقات ، تفصیلات
قیه و ادبییه سی کتابلر دولدران بر جوق
فصایلت و حرکات اجرا ایلمکه ایکن
آخشام اولور کوش ، افق ظاهر یسینه
وداع ایلر اودته نی بر قیز یلاق متعاقباً
بر قراقلی بودور . بر طرفنده آی
طوغار ایشته حسن و عشقک دمکدار
اولدینی دور ! بوده کچر ، آرتق دماغ ،

راجمه (۴) راجحه فضیلت vulgoaucun
اوت آچ کوزلی ، یاخود ده طرغریسی
مشکلپند .
قولاق کوچوکدر ، آرم تنظیم فقط
کوزل ؛ کوزل یشیل اوت موسیقیشناس ،
فقط سزک معلم معانه نك بیانی اولمی
اقتضا ایدرکی قدر دکل . بن مائل اولمه
ایدم سزک مستکره کتابلر کزی اوقویه
بیلیرم (۴)
اوصایلمه دن نمون اولدی کزی ! کر
اولدی کزی ایسه بر درکه دها چوزیکر
وکوش باتارکن یی دوشونکر شاید
اولدی کزی ایسه ... سز بیلیر سکر ، بن اوراق
سزک سر داشلقلر کره مقابل یازدقلری
کافی بولورم .
موسیقیشناسلر کرلر - سملر کرلر کیملر
اولدقلری صورمه متجاسر اولدی بیلیر می (۴)
ا کر بن ارکک اولسه ایدم (۴)

بومکتوبه برده قره کی لف ایدلشدر
بوقرو کی بر خرما اغاجی ایتنده ذکر کنارنده
برقوتلوق ایچنده کوشمش برمیوینی
عرض ایدر ، بر ماصه ، بر برار باردغی
برده سیفاره .
مادام ، یارسد اون بش کون کچیردم
مکتوبلری سزه ایصال ایتدیرمک ایضا
حات سحر آمیزنی قان ، ده بر ایش
اولدغم ایچون ، بوندن اول سزه جواب
ویردم .
همده بیلیور میسکر ، مادام ، یی
آغر صورته تدهیش ایتدیر !
اخطار ایتمک سز ، بری بری اوستمه
بکا ژورژسان ، فلور ، بالزاق ، و نیکویه
یهودی باهرون ، ژوب و برلینلی عالم
سپتیزوب ایله موسای ذکر ایدیرور سکر !
اوح ایشیدمی سزی طایبورم ، کوزل
ماسکه ، سز لوقی لوغر ان مکتب اعداد -
یسنده التمجی صنف خواجه سی سکر ، (۴)

سزه اعتراف ایدرم بوندن براز شبهه -
لیبوردم کاغز کزده براز قنبا کر راجحه سی
استشمام ایدلکیندن (۴) او حادده نازک
اولقدن فراغت ایلورم . (ذاتاً نازک
می م ؟) سزه دارالقون معالیه سی
یایه جفم ، یعنی دشمن معامله سی .
اه - اسیکی حیلکار ، اسیکی لاتین
فروش سز کندی کزی کوزل بر قادن
اوله لوق سائق ایتدیرکزی اولیه ی ؟ بکا
تجربه قلیمکزی کوندره جکسکر صنعت
وطبیعتدن باحث بر جزو ؛ بعض مجموعه لره
تقدیم ایتک و بعض مقاله لره بحث ایتک
ایچون !
یارسد بولندیمدن سزی اخبار ایتد
دیکم ایچون نه بخت وارمش ؛ شاید اخبار
ایتمش اولسه ایدم او مده جیندن سیجمله
باغلی بردسته کاغده جی قاروق ایچون
شابقه سی بر قویه جق اولان سفیل نیافتی
۱ دها آزارن .
۲ اصلا توتون ایچم
۳ بیرا ، نه شراب ، نه ده القول
ایچم . یالکر صوا ایچم .
بنادیه برار باردغتمق قارشینده کی
سمادت بنم وضع مرحجم دکلدر .
- مابعدی وار -